



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Одеського національного
університету імені І. І. Мечникова
проф. Володимир ІВАНИЦЯ

_____ 2026 р.

В И Т Я Г

**з протоколу № 1 міжкафедрального наукового семінару
кафедри екології та охорони довкілля
факультету гідрометеорології і екології
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
від 31 березня 2026 р.**

ПРИСУТНІ:

- 14 осіб із 16 наукових та науково-педагогічних працівників кафедри.
1. Чугай Ангеліна Володимирівна, завідувачка кафедри екології та охорони довкілля, доктор технічних наук, професор, гарант освітньої програми.
 2. Сафранов Тамерлан Абісалович, професор, доктор геолого-мінералогічних наук, професор.
 3. Колісник Алла Вікторівна, доцент, кандидат географічних наук, доцент.
 4. Ільїна Валентина Григорівна, доцент, кандидат географічних наук, доцент.
 5. Нагаєва Світлана Павлівна, доцент, кандидат географічних наук, доцент.
 6. Приходько Вероніка Юріївна, доцент, кандидат географічних наук, доцент.
 7. Романчук Марина Євгенівна, доцент, кандидат географічних наук, доцент.
 8. Юрасов Сергій Миколайович, доцент, кандидат технічних наук, доцент.
 9. Ільїна Анна Олександрівна, старший викладач, доктор філософії з наук про Землю.
 10. Співак Андрій Ярославович, старший викладач, кандидат фізико-математичних наук.
 11. Чернякова Оксана Іванівна, старший викладач.
 12. Грабко Наталія Вікторівна, старший викладач.
 13. Недова Лариса Вікторівна, завідувачка лабораторії екологічних досліджень.
 14. Сідлецька Людмила Михайлівна, завідувачка лабораторії радіоекології.

На науковому семінарі присутні аспіранти:

1. Нікітін Павло Сергійович
2. Бушуєв Даніл Володимирович

На науковий семінар запрошені:

1. Петрук Василь Григорович, доктор технічних наук, професор, професор кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища Вінницького національного технічного університету.
2. Хоменко Олена Михайлівна, кандидат хімічних наук, доцент, завідувачка

кафедри екології Черкаського державного технологічного університету.

З присутніх – 3 доктори наук та 1/7 докторів філософії/кандидатів наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Головуючий на науковому семінарі – доктор геолого-мінералогічних наук, професор, професор кафедри екології та охорони довкілля Сафранов Т.А.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення публічної презентації наукових результатів дисертації аспіранта кафедри екології та охорони довкілля Недострелова Максима Валентиновича на тему «Особливості техногенного навантаження на регіони Західної України», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 101 – Екологія галузі знань 10 – Природничі науки.

Тему дисертації затверджено «08» вересня 2022 р. на засіданні науково-технічної ради Одеського державного екологічного університету, протокол № 1. Тема перезатверджувалась «27» лютого 2026 р. на засіданні Вченої ради факультету гідрометеорології і екології, протокол № 10, та «24» березня 2026 р. на засіданні вченої ради Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, протокол № 7.

Робота виконана на кафедрі екології та охорони довкілля Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Науковий керівник доктор технічних наук, професор Чугай А.В.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь здобувача.

2. Запитання до здобувача.

По доповіді було задано 21 запитання, на які доповідач дав 21 правильні та ґрунтовні відповіді. Питання задавали:

1) Доцент, кандидат технічних наук Юрасов Сергій Миколайович.

2) Професор, доктор технічних наук Петрук Василь Григорович.

3) Доцент, кандидат хімічних наук Хоменко Олена Михайлівна.

4) Професор, доктор геолого-мінералогічних наук Сафранов Тамерлан Абісалович.

5) Доцент, кандидат географічних наук Приходько Вероніка Юріївна.

3. Виступи присутніх:

З оцінкою дисертації Недострелова М.В. виступив експерт:

доцент кафедри екології та охорони довкілля, кандидат географічних наук Колісник А.В., яка вказала на актуальність теми дисертаційного дослідження, наукову новизну та практичну значущість роботи, обґрунтованість отриманих висновків. Надано оцінку виконаних розділів роботи. Як рекомендацію, запропоновано більш обґрунтовано розглянути показники, які входять до розрахункової формули *КПТН*, надати детальні рекомендації по зниженню техногенного навантаження на довкілля окремих регіонів Західної України.

В обговоренні взяли участь присутні на науковому семінарі:

1) Доктор технічних наук, професор, професор кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища Вінницького національного технічного

університету Петрук В.Г., який зазначив, що актуальність не викликає сумніву, отримані результати є цікавими і мають безумовне практичне значення. Як рекомендацію вказав на більш чітке обґрунтування вибору регіону дослідження, скорочення у доповіді висновків. Загальна оцінка дисертації – позитивна.

2) Кандидат хімічних наук, доцент, завідувачка кафедри екології Черкаського державного технологічного університету Хоменко О.М., яка відзначила, що представлена робота є завершеним науковим дослідженням і повністю відповідає вимогам до дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії. Вказала на більш чітке висвітлення практичної значущості роботи. Загальна оцінка дисертації – позитивна.

3) Доктор геолого-мінералогічних наук, професор, професор кафедри екології та охорони довкілля Сафранов Т.А.

З характеристикою здобувача виступила науковий керівник доктор технічних наук, професор Чугай А.В., яка надала позитивну характеристику здобувача. Також зазначила, що під час навчання в аспірантурі здобувач Недострелов М.В. виявив здібності до наукової роботи, пошуку і аналізу інформації, здатність до розв'язування комплексних проблем в галузі екології, охорони довкілля, використання сучасних методів системного аналізу для вирішення питань оцінки техногенного навантаження на довкілля.

ВИСНОВОК

міжкафедрального наукового семінару про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему:

«Особливості техногенного навантаження на регіони Західної України»

здобувача ступеня доктора філософії

Недострелова Максима Валентиновича

за спеціальністю 101 – Екологія

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри:

Питання техногенного впливу на довкілля сьогодні є одним з головних факторів, які визначають екологічний та соціально-економічний розвиток регіонів. Сучасні реалії свідчать про зростаючу необхідність вивчення та аналізу впливу різних галузей виробництва, транспорту, енергетики та інших сфер на природне середовище та життя мешканців, оскільки в світі спостерігається зростання свідомості щодо екологічних проблем різного рівня та можливої екологічної кризи. Оцінка техногенного навантаження є однією з ключових складових цієї проблеми.

Виконане дослідження, яке присвячено вивченню особливостей техногенного навантаження на регіони Західної України, є важливим для розробки шляхів збалансованого природокористування, стратегій сталого розвитку заходів з мінімізації негативного техногенного впливу, що може забезпечити запобігання екологічним кризам в цих регіонах.

У дисертаційній роботі запропоновано комплексний підхід щодо питань оцінки техногенного навантаження на складові довкілля регіонів Західної

України з метою розробки ефективних стратегій управління, спрямованих на сталий розвиток і забезпечення екологічної стійкості цих територій.

Дисертаційна робота відповідає основним положенням Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року». Також дисертаційна робота є складовою частиною НДР кафедри екології та охорони довкілля Одеського національного університету імені І.І. Мечникова «Методичні підходи до оцінки екологічних ризиків внаслідок антропогенного впливу на природні складові довкілля» (№ ДР 0123U102904). Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки згідно з Законом України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2024-%D0%BF#Text>):

5. Рациональне природокористування

5.1. Моделювання та прогнозування стану навколишнього природного середовища, технології подолання негативних впливів на нього

5.2. Технології моніторингу екологічного стану природних та штучних екосистем

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності – широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього середовища. Індекс УДК: 504.5/.6 – забруднення навколишнього середовища та його вплив/наслідки, (477.8) – Західні регіони України.

2. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Дисертаційне дослідження є особистою науковою працею, в якій викладено авторський підхід до вирішення актуальної наукової задачі щодо визначення особливостей факторів формування техногенного навантаження на складові довкілля регіонів Західної України. Автором також узагальнено матеріали багаторічних моніторингових спостережень за показниками стану і техногенного впливу на складові довкілля. Розроблена у співавторстві з науковим керівником методика визначення комплексного показника техногенного навантаження була апробована автором до території дослідження, що дозволило визначити основні показники, які формують рівень техногенного впливу на регіони Західної України.

3. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій.

Наукові положення, теоретичні висновки та практичні рекомендації в дисертаційній роботі належним чином обґрунтовані, забезпечуються критичним аналізом сучасних методів оцінки техногенного впливу на складові довкілля, використанням методів статистичної обробки моніторингових даних, а також комплексної оцінки техногенного навантаження. Висновки по роботі відповідають поставленій меті та завданням дослідження.

Обґрунтованість та достовірність результатів базується на їх представленні у виданнях, які входять до наукометричної бази Scopus, фахових наукових виданнях категорії Б, рекомендованих МОН України, розділом у колективній монографії, а також апробацією на вітчизняних та міжнародних конференціях.

4. Наукова новизна результатів дисертації полягає в тому, що:

- *вперше* виконано оцінку техногенного навантаження на окремі складові довкілля регіонів Західної України за багаторічний період;
- *вперше* виконано комплексну оцінку техногенного навантаження на довкілля території;
- *запропоновано* і апробовано методику визначення комплексного показника техногенного навантаження на довкілля із застосуванням окремих оціночних параметрів на прикладі території Західної України;
- *набуло подальшого розвитку* методичні підходи щодо оцінки техногенного впливу на довкілля (методи оцінки на окремі складові, методи комплексної оцінки).

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи.

Детальний аналіз рівня техногенного впливу на довкілля території дослідження є інструментом для більш ефективного планування заходів з охорони природи та регіонального розвитку. Розроблена методика визначення комплексного показника техногенного навантаження можуть бути використані державними природоохоронними органами, органами місцевого самоврядування та підприємствами для моніторингу стану довкілля і виявлення найбільш критичних територій у Західній Україні. Реалізація розробленої методики також є основою для прогностичних оцінок тенденції зміни стану довкілля та планування заходів щодо зменшення негативного впливу техногенних факторів.

Запропоновані підходи можуть бути інтегровані у програми екологічного планування, стратегії сталого розвитку територій та системи управління природокористуванням на регіональному рівні.

Результати роботи впроваджені у початковий процес Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Волинського національного університету імені Лесі Українки.

6. Оцінка структури та обсягу дисертації, її мови та стилю.

Дисертаційна робота включає вступ, п'ять розділів, висновки та список літератури. Загальний обсяг становить 179 сторінок, з яких: 176 сторінок припадає на основний текст, що ілюстрований 36 рисунками та 23 таблицями; список використаних джерел містить 162 найменування на 17 сторінках; 2 додатки на 2 сторінках.

Дисертація за обсягом, структурою, мовою та стилем викладення, а також оформленням відповідає вимогам МОН України та освітньо-наукової програми.

7. Оцінка роботи щодо ознак академічного плагіату.

Дисертаційна робота була перевірена автоматизованим сервісом пошуку плагіату Strikeplagiarism.com. Результати перевірки зафіксовано в звіті від 25.03.2026 р. Згідно Висновку комісії з етики та академічної доброчесності кафедри екології та охорони довкілля факультету гідрометеорології і екології за результатами перевірки дисертація Недострелова Максима Валентиновича визнана оригінальною роботою, яка не містить елементів академічного плагіату. Отже, дисертаційна робота незалежна і може бути рекомендована до

захисту. Інші факти, виявлені при розгляді роботи, відсутні.

8. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації.

1. Чугай А.В., Недострелов М.В., Пилип'юк В.В., Техногенне навантаження на ґрунтово-геологічне середовище за показниками утворення і накопичення відходів у регіонах Західної України: геопросторовий аналіз. *Аграрні інновації*. 2025. № 32. С. 243 – 251. Автору належать результати оцінки техногенного навантаження на геологічне середовище регіонів Західної України.
2. Недострелов М.В., Чугай А.В. Техногенне навантаження на водні об'єкти регіонів Західної України. *Вісник КрНУ імені М. Остроградського*. 2025. Вип. 6 (155). С. 98 – 106. Автору належать результати оцінки техногенного навантаження на водні об'єкти регіонів Західної України.
3. Chugai A., Nedostrelov M., Bratov K. Condition and quality of the air of the Chernivtsi region. *Environmental problems*. 2023. Vol. 8, Num. 3. P. 133 – 141. Автору належить формулювання ідеї і задач досліджень, огляд методичних підходів.
4. Chugai A., Nedostrelov M., Lutek W. Assessment of technogenic load on the air basin of the Western Ukraine Regions. *Environmental Problems*. 2025. Vol. 10, Number 2. P. 104 – 109. Автору належать результати оцінки техногенного навантаження на повітряний басейн регіонів Західної України.
5. Чугай А.В., Недострелов М.В., Сотніченко О.В. Оцінка техногенного впливу на складові довкілля регіонів Західної України / Екологія. Довкілля. Енергозбереження – 2024: колективна монографія / Під ред. Ілляш О.Е. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024. С. 74 – 86.

Наукові результати, що описані в дисертаційній роботі, повністю висвітлені у наукових публікаціях здобувача.

9. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо.

Наукові та практичні результати дисертаційного дослідження були представлені та обговорені на конференціях і симпозіумах різного рівня, під час круглих столів в межах міжнародних проєктів, зокрема:

- 6 Міжнародний конгрес «Сталий розвиток: Захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування» (Львів, НУ «Львівська політехніка», 2022);
- XXII наукова конференція молодих вчених Одеського державного екологічного університету (Одеса, ОДЕКУ, 2023);
- Міжнародна науково-технічна конференція «Екологічна і техногенна безпека. Охорона водного і повітряного басейнів. Утилізація відходів» (Харків, ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2023);
- IV Міжнародна науково-практична конференція «Екологія. Довкілля. Енергозбереження» (Полтава, НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2023);

- IV міжнародний науковий симпозіум в рамках Еразмус+ Модуль Жан Моне «Концепція екосистемних послуг: Європейський досвід» («EE4CES») (Славське, НУ «Львівська політехніка», 2024);
- Міжнародна наукова конференція за участю молодих науковців «Регіональні проблеми охорони довкілля та збалансованого природокористування» (Одеса, ОДЕКУ, 2024);
- 8 Міжнародний конгрес «Сталий розвиток: Захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування» (Львів, НУ «Львівська політехніка», 2024);
- VII Міжнародна науково-практична конференція «Екологічний стан навколишнього середовища та раціональне природокористування в контексті сталого розвитку» (Херсон, ХДАЕУ, 2024);
- круглий стіл в межах Erasmus+ SUNRISE project – as the support for the next generations of Ukrainian scientists (Харків, ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2025);
- науково-практична конференція «Сталий розвиток басейнових екосистем: регіональний контекст (Луцьк, ВНУ імені Лесі Українки, 2025);
- V Міжнародний науковий симпозіум «Сталий розвиток – стан та перспективи» (Славське, НУ «Львівська політехніка», 2026).

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Недострелова Максима Валентиновича на тему «Особливості техногенного навантаження на регіони Західної України».
2. Констатувати, що дисертація Недострелова Максима Валентиновича за своїм науковим рівнем, новизною отриманих результатів, теоретичним та практичним значенням, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам, що пред'являють до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.
3. Наукові результати дисертації висвітлено у 15 наукових публікаціях, з них 2 статті у виданнях переліку категорії А в Україні, 2 статті у виданнях переліку фахових видань категорії Б, розділ у колективній монографії і 10 публікацій у збірниках матеріалів наукових конференцій, симпозіумів, що відповідає вимогам чинного законодавства для здобуття ступеня доктора філософії.
4. Рекомендувати дисертацію Недострелова Максима Валентиновича «Особливості техногенного навантаження на регіони Західної України», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії, з галузі знань 10 – Природничі науки за спеціальністю 101 – Екологія для подання до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Результати голосування щодо затвердження Висновку та рекомендації до захисту дисертації:

За	- чотирнадцять
Проти	- немає
Утримались	- немає

Головуючий на міжкафедральному
науковому семінарі
Д.г.-м.н., професор кафедри екології
та охорони довкілля

 Тамерлан САФРАНОВ*

Секретар кафедри
завідувачка лабораторії
радіоекології



Людмила СІДЛЕЦЬКА

